

Komunikace – dialog – vztah – spolupráce mezi kněžími a laiky v plzeňské diecézi

Příspěvek na Pastorační konferenci 8. 5. 2002, Plzeň

Řešení konfliktních situací v církvi

Dámy a pánové,

o současné situaci v diecézi plzeňské na poli vymezeném tématem dnešní konference hovořit nemohu, neboť o tak velkém počtu lidí a rozsáhlém území nemám – coby prostý kněz – dostatek podkladů. O tom, jak by situace měla vypadat, je zbytečné hovořit. Na toto téma existuje mnoho dokumentů, jen bych je duplikoval. O co se však pokusit mohu, je seznámit vás s mým názorem na řešení případných konfliktů v dané oblasti.

Jak známo, nejlepší léčba je prevence, a konfliktům, myslím, předcházejí základní hodnoty jako je úcta k člověku, tolerance, trpělivost, vědomí svých práv a povinností na základě oficiálních dokumentů, znalost skutečnosti a pravdy, dodržování v dané oblasti všeobecně uznávaných společenských norem atd.

Když přesto komunikace, vztah, spolupráce selže, navrhuji tento postup: 1. Modlitba. 2. Zjistit skutečný stav věcí. 3. Rozeznat příčinu. 4. Hledat a realizovat řešení.

Mohou to být samy sporné strany, kdo se pokusí řešit problém. Spíše by však do věci měl co nejdříve vstoupit biskup osobně, případně za asistence multiodborníka z oblasti teologie, filosofie, pedagogiky a psychologie, nejlépe kněze. Biskup by pak dle navrženého schématu citlivým a diskrétním jednáním se zainteresovanými stranami mohl díky svým kompetencím situaci řešit mnohem hlouběji. Je, domnívám se, jasné, že jakákoli medializace zde neprospívá.

První snahou by jistě měl být pokus o smír, o změnu smýšlení. Není-li to možné, pak jsou možná jiná řešení. V případě viny na straně kněze může biskup sáhnout např. až k předčasnému penzionování či přeřazení na jinou práci, církevní tresty nevyjímaje. Složitější situace je v případě viny na straně laika. Toho nelze nijak účinně postihnout (předpokládám, že případné církevní tresty by jen těžko ovlivnily změnu jeho jednání). Zde asi nezbyvá, než případného nenapravitelného laika trpět jak ostatními laiky, tak knězem. Jak vidět, laici jsou ve výhodě.

Ačkoli můj návrh možná vypadá jako systémové řešení, není jím. Přes mnoho společného vyvstávají vzhledem k individualitě člověka individuální potíže s individuálními příčinami, které je třeba individuálním přístupem řešit individuálně, tedy každý případ zvlášť. Proto i tento příspěvek je na konkrétní řešení skoupý. Pokus o uniformitu by byl pokusem o degradaci člověka.

Dámy a pánové, na závěr bych rád vyjádřil jistě i vaši naději, že Božský Zakladatel Církve má dost moci, aby dostal záruce, kterou jí poskytl, když řekl: „Mocnosti pekelné ji nepřemohou.“

Děkuji vám za pozornost.

© Pavel Vodička, 13. dubna 2002 (Tento text schválilo na vikariátní konferenci 15.4.2002 všech 13 přítomných kněží vikariátu Plzeň-město)